

Η ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ

- **ΑΥΘΟΡΜΗΤΕΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ**
- **ΣΧΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΝΤΑΙ ΑΠ'Ο ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ**
- **ΤΟΣΟ ΜΕΤΑΞΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΩΝ-ΠΑΙΔΙΩΝ**
- **ΟΣΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑΞΥ ΠΑΙΔΙΩΝ**

ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ (Smith, 2004)

- Τι εννοούμε με τον όρο «ευαισθητοποιημένα»:

Η ικανότητα που πρέπει να έχουν οι παιδαγωγοί «να παρακολουθούν προσεκτικά τα σήματα του βρέφους, να αντιλαμβάνονται με ακρίβεια τα σήματα του βρέφους και να ανταποκρίνονται κατάλληλα και προσαρμοσμένα» (Van den Boom, 1994,σελ.1458)

- Προσαρμοσμένα: ανάλογα με το παιδί, την ηλικία, τις συνθήκες κτλ
- **ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ:** Όταν θέλουμε αφενός να δούμε αν ανταποκρίνεται ο ενήλικας (αν καταλαβαίνει τα σήματα που δείχνει το παιδί) και στη συνέχεια τον τρόπο που ανταποκρίνεται στα σήματα των παιδιών (γίνεται κατάλληλα και προσαρμοσμένα;)

-
- **ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΕΝΟΣ ΒΑΣΙΚΟΥ ΕΝΗΛΙΚΑ (ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΟΛΗΣΗΣ, BOWLDBY, 1986) ΟΔΗΓΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ**
 - **ΜΕΛΕΤΕΣ ΕΔΕΙΞΑΝ ΌΤΙ ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΥΣ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ :**
 - ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ
 - ΤΗΝ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΣΦΑΛΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΥΣ ΈΙΧΕ ΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ:

- ❖ ΜΕΛΟΝΤΙΚΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
- ❖ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΙΧΑΝ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΚΙΝΗΤΡΟ ΝΑ ΜΑΘΟΥΝ
- ❖ ΕΙΧΑΝ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
- ❖ ΚΑΙ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΣΥΝΟΜΙΛΗΚΟΥΣ ΤΟΥΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΧΑΝ ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΙΧΑΝ:

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ, ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ, ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ, ΚΑΙ ΠΙΟ ΠΡΟΣΗΛΩΜΕΝΟΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΩΝ

ΓΕΝΙΚΑ: Ο ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ ΠΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΕΤΑΙ ΣΤΗΡΙΖΕΙ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΑΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Sustained shared thinking= Αμοιβαία Παρατεταμένη Αλληλεπίδραση

- **ΟΡΙΣΜΟΣ:** όταν δύο ή περισσότερα άτομα συνεργάζονται με νοητικό τρόπο για την επίλυση ενός προβλήματος, την αποσαφήνιση μιας έννοιας ή την αξιολόγηση μιας δραστηριότητας. Και τα δύο μέρη πρέπει να συμβάλλουν στην σκέψη και πρέπει να αναπτύσσουν και να επεκτείνουν την κατανόηση (Sylva et al., 2004, p. 6)

Η ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΑΜΟΙΒΑΙΑΣ ΠΑΡΑΤΕΤΑΜΕΝΗΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΣΤΗΡΙΖΕΙ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΑΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΠΩΣ ΠΡΟΩΘΟΥΜΕ ΤΗΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΑΜΟΙΒΑΙΑΣ ΠΑΡΑΤΕΤΑΜΕΝΗΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗΣ;

- ΔΙΑΤΗΡΟΥΜΕ ΜΑΚΡΑΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ (ΧΩΡΙΣ ΎΜΩΣ ΝΑ ΚΥΡΙΑΡΧΟΥΜΕ ΕΜΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ ΜΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙ, ΤΟΥ ΔΙΝΟΥΜΕ ΧΡΟΝΟ ΚΑΙ ΧΩΡΟ ΝΑ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΕΙ ΕΝΕΡΓΑ ΣΤΗΝ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ) ΠΧ ΤΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΥΜΕ ΝΑ ΒΡΟΥΝΕ ΜΟΝΑ ΤΟΥΣ ΤΗ ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΝΑ ΔΟΜΗΣΟΥΝΕ/ΑΝΑΠΤΥΞΟΥΝ ΤΙΣ ΙΔΕΕΣ ΤΟΥΣ
- ΔΟΥΛΕΥΟΥΜΕ ΜΕ ΤΙΣ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ
- ΕΝΤΟΠΙΖΟΥΜΕ ΚΑΙ ΔΟΥΛΕΥΟΥΜΕ ΠΑΝΩ ΣΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΙΔΕΕΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ
- ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕ ΘΕΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΤΙΚΗ ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΞΟΥΝ ΟΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ **ΑΜΟΙΒΑΙΑΣ ΠΑΡΑΤΕΤΑΜΕΝΗΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗΣ**;

- ΧΤΙΖΟΥΜΕ ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΣΤΙΓΜΕΣ ΡΟΥΤΙΝΑΣ ΤΗΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ **ΑΜΟΙΒΑΙΑΣ ΠΑΡΑΤΕΤΑΜΕΝΗΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗΣ** ΜΙΑΣ ΚΑΙ ΕΧΕΙ ΒΡΕΘΕΙ ΌΤΙ ΣΕ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΣΤΙΓΜΕΣ ΔΕΝ ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΧΩΡΑ ΣΧΕΔΟΝ ΠΟΤΕ
- ΟΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΣΤΟ ΝΑ ΞΕΚΙΝΗΣΟΥΝ ΟΙ ΙΔΙΟΙ ΜΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΜΕ ΜΕΡΙΚΑ ΠΑΙΔΙΑ (ΣΥΝΗΘΩΣ ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΑΠΕΦΕΥΓΑΝ Ή ΕΠΙΔΕΙΚΝΥΑΝ ΠΡΟΚΛΗΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ)
- ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ ΟΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΙ ΣΠΑΝΙΑ ΑΠΟΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΣΕ ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΓΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΜΑΘΗΣΗ ΕΝΩ ΑΠΑΝΤΟΥΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΜΕ ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΧ ΝΑ ΣΗΚΩΘΕΙ ΈΝΑ ΠΑΙΔΙ ΑΠΌ ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ
- ΟΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΙ ΣΠΑΝΙΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝ ΕΡΕΘΪΣΜΑΤΑ ΠΟΥ ΜΕΪΩΝΟΥΝ ΤΟ ΆΓΧΟΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΪΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΟΥΝ Ή ΥΠΟΣΤΗΡΙΟΥΝ ΤΗΝ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗ
- ΟΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΕΙΧΝΟΥΝ: ΠΡΟΣΟΧΉ, ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ, ΕΜΠΛΟΚΗ

ΌΤΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ/ΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟ

Η ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΑΠΟ:

- ΣΥΝΕΧΕΙΑ
- ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ/ΠΡΟΣΟΧΗ
- ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΛΟΚΗ

ΕΠΙΣΗΣ:

- ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΤΟΥΣ
- ΕΝΩ ΧΑΜΗΛΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟ **ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΕΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ** ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΝΕΙ ΝΑ **ΜΕΙΩΝΟΥΝ ΤΗΝ ΕΜΠΛΟΚΗ ΤΟΥΣ** Ή ΝΑ **ΣΤΑΜΑΤΟΥΝ ΝΑ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΟΥΝ** (απομάκρυνση από τον τόπο της αλληλεπίδρασης καθώς και στροφή του κεφαλιού προς άλλη κατεύθυνση, διακοπή της βλεμματικής επαφής, απομάκρυνση των πραγμάτων που έδειχναν και διακοπή της συζήτησης)

ΠΩΣ ΑΝΤΙΔΡΟΥΝ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ 'ΟΤΑΝ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΑΠ'Ο ΤΟΝ/ΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟ

- κάνουν ερωτήσεις
- φωνάζουν τα ονόματα των παιδαγωγών και κάνουν περαιτέρω ερωτήσεις
- σχολιάζουν τις δικές τους ενέργειες
- επεκτείνουν ή επαναλαμβάνουν τα δικά τους λεκτικά σήματα
- διαμαρτύρονται
- επιμένουν στις απόψεις τους
- διακόπτουν τους παιδαγωγούς
- αλλάζουν τον τονισμό της φωνής τους
- ζητούν βοήθεια
- ζητούν να διαβάσουν ένα βιβλίο

Επιπλέον, τα παιδιά χρησιμοποιούν μη λεκτικούς τρόπους για να δείξουν την ανάγκη τους να εκφραστούν όπως:

- δείχνουν πράγματα που τους ενδιαφέρουν
- πάνε μπροστά από τον/την παιδαγωγό
- προσπαθούν να αποκτήσουν οπτική επαφή
- αγγίζουν το χέρι του παιδαγωγού
- χρησιμοποιούν χειρονομίες και εκφράσεις του προσώπου για να τραβήξουν την προσοχή του παιδαγωγού

-
- ▶ ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΚΤΗΣΕΙ ΤΟ ΛΟΓΟ
 - ▶ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΕΧΟΥΝ (ΛΟΓΩ ΗΛΙΚΙΑΣ) ΤΙΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΝΑ ΞΕΚΙΝΗΣΟΥΝ Ή ΝΑ ΔΙΑΤΗΡΗΣΟΥΝ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
 - ▶ ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΤΗΝ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΘΗΣΗ
 - ▶ ΝΤΡΟΠΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΟΔΗΓΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΥΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΝΑ ΜΗΝ ΕΚΦΡΑΖΟΝΤΑΙ Ή ΝΑ ΜΕΙΩΣΟΥΝ ΑΙΣΘΗΤΑ ΤΑ ΣΗΜΑΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΜΠΟΡΟΥΝ ΟΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΣΥΝΕΧΕΙΑ «ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΟΙ» ΜΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ;

- ▶ Αποσπάσεις της προσοχής από άλλα πράγματα που γίνονται/πρέπει να γίνουν
- ▶ Φασαρία
- ▶ Συνεχής αναζήτηση προσοχής από πολλά παιδιά
- ▶ Είναι μόνοι τους μέσα στην τάξη